

Розширено Державний реєстр наукових об'єктів, що становлять національне надбання.

Найважливішим фактором розвитку науково-технічного потенціалу України є забезпечення на належному рівні наукових об'єктів, які становлять матеріально-технічну базу вітчизняної науки та є суспільним надбанням.

З метою збереження та забезпечення належного функціонування унікальних наукових об'єктів, що не піддаються відтворенню, втрата або руйнація яких матиме негативні наслідки для розвитку науки й суспільства, в Україні запроваджено Державний реєстр наукових об'єктів, що становлять національне надбання (далі – Держреєстр).

З прийняттям розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 650, розробленого Державним агентством з питань науки, інновацій та інформатизації України, уряд розширив Державний реєстр наукових об'єктів, що становлять національне надбання, і тепер, збільшившись на десять, він нараховує 127 об'єктів, які мають унікальну цінність і є невід'ємною частиною української та всесвітньої науково-культурної спадщини.

Зокрема, до списку наукових об'єктів, що становлять національне надбання, увійшов Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Заснований у 1804 р. науковий фонд бібліотеки становить понад 3 млн 300 тис. примірників, у тому числі унікальний фонд рідкісних видань і рукописів (до 1825 р.) – 50 тис. екз. У ньому є прижиттєві видання класиків науки й літератури, п'ять оригіналів видань І. Федорова, у тому числі Новий Завіт з Псалтирем й Універсал українського гетьмана І. Мазепи (1704).

До переліку об'єктів, що отримали статус національного надбання, віднесено також Центр випробувань фотоперетворювачів та батарей фотоелектричних Інституту фізики напівпровідників ім. В. Є. Лашкарьова (Київ), обладнання якого надає можливість проведення випробувань елементної бази сонячної енергетики (сонячних елементів і створених на їхній основі сонячних модулів і батарей) відповідно до існуючих міжнародних стандартів, що створює умови для організації проведення сертифікації елементної бази сонячної енергетики, у тому числі й закордонного виробництва, безпосередньо в Україні, що сприятиме розвитку вітчизняної сонячної енергетики.

До реєстру національного наукового надбання увійшов Кримський геліоцентр Інституту проблем матеріалознавства ім. І. М. Францевича, який ще за часів СРСР був експериментальною базою для перевірки космічних матеріалів шляхом впливу надвисоких температур, енергія яких

концентрується за допомогою великих дзеркальних тарілок, які фокусують сонячні промені й здатні нагрівати матеріали до 4 тис. градусів.

Розширення списку наукових об'єктів, що становлять національне надбання, говорить про пильну увагу уряду до розвитку науки, створення ним умов для ведення ефективної наукової діяльності, адже раціональне використання наукового потенціалу забезпечить технічну незалежність, міжнародне визнання та багатство української нації.

Надання статусу національного надбання і здійснення державою заходів зі збереження та забезпечення належного функціонування наукових об'єктів, які мають унікальну цінність і є невід'ємною частиною української і всесвітньої науково-культурної спадщини, дасть змогу забезпечити їх повноцінне використання при проведенні фундаментальних і прикладних досліджень науковими установами та вищими навчальними закладами в науковому й навчальному процесі (*Розширено Державний реєстр наукових об'єктів, що становлять національне надбання // Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2013. – 18.09*).